

Nationaal
Warmtefonds

Jaarverslag 2022

Stichting Nationaal Warmtefonds 2

warmtefonds.nl

Het Nationaal Warmtefonds wordt mede mogelijk gemaakt door:

Rijksoverheid

ZANDERS
TREASURY • RISK • FINANCE

VOORWOORD

Sinds begin 2021 verstrekt het Nationaal Warmtefonds 2 (NWF 2) Energiebespaarhypotheken (EBH) en Energiebespaarleningen (EBL) aan particulieren die anders geen toegang tot financiering hebben om hun huis te verduurzamen. Dit doet het fonds als aanvulling op de activiteiten van het Nationaal Warmtefonds (NWF). De noodzaak van het NWF 2 is, mede door de sterk gestegen energieprijzen en toenemende energiearmoede in Nederland, groter dan ooit. Op verzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) hebben NWF en NWF 2 de financieringsmogelijkheden in 2022 uitgebreid om meer mensen met een laag inkomen of beperkte financiële draagkracht tegemoet te komen.

Nieuwe producten en grotere toegankelijkheid

In 2021 werd de EBH gelanceerd, een product dat specifiek is gericht op mensen met geen of beperkte leenruimte. De EBH is beschikbaar voor de verduurzaming van de eigen woning wanneer deze onderdeel is van een wijkgerichte aanpak van de gemeente of corporatie. De uitrol van dit product komt, met name door de vertraging in de wijkaanpak, langzaam op gang.

Begin 2022 breidde het fonds uit met de Energiebespaarlening voor mensen ouder dan 75 jaar (EBL 75+). Er werden 180 leningen aan deze doelgroep verstrekt. In november 2022 werden mensen met een bruto verzamelinkomen onder 45.014 euro in staat gesteld om renteloos een Energiebespaarlening bij het Nationaal Warmtefonds af te sluiten (EBL 0%). Vanaf dat moment bleek ruim tweederde van de mensen ouder dan 75 jaar in aanmerking te komen voor zo'n renteloze lening.

Tegelijkertijd werd voor mensen zonder financiële draagkracht de Energiebespaarlening met Combinatielening (EBL Combi) geïntroduceerd (in het NWF 2) voor een maximaal leenbedrag van vijfduizend euro. De leningsvoorwaarden van de EBL Combi lijken op de EBH, zij het dat de EBL Combi landelijk beschikbaar is. Bovendien hoeft er, in tegenstelling tot de EBH, geen hypotheek te worden gevestigd en hoeft de aanvrager zich ook niet te laten bijstaan door een financieel adviseur. Met de lancering van de nieuwe producten – en de beoogde toevoeging van leningen voor mensen met een negatieve BKR-notering in 2023 – kunnen NWF 1 en NWF 2 samen circa 99% van de particuliere eigenaar-bewoners met een grondgebonden woning toegang geven tot financiering voor verduurzaming.

Op 1 december is de lening voor kleine VvE's (minder dan 8 appartementen) geïntroduceerd en zijn de eerste aanvragen hiervoor in behandeling genomen.

Samen verder bouwen

We verwachten de komende jaren in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) de omvang van het fonds geleidelijk uit te breiden en nog meer particulieren en VvE's, die voorheen waren uitgesloten van financiering, een oplossing te kunnen bieden. De additionele subsidie die in juli 2022 door het ministerieaan is verstrekt, biedt de mogelijkheid om de verwachte groei de komende jaren te faciliteren.

Namens het bestuur,
Ernst Jan Boers (voorzitter)

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	II
1. VERSLAG VAN HET BESTUUR	3
1.1 Het jaar 2022 in vogelvlucht	3
1.2 Profiel en doelstelling het Nationaal Warmtefonds 2	4
1.3 Productie 2022	5
1.4 Klantverhalen	8
1.5 Financieel rendement	10
1.6 Vooruitblik 2023	10
2. GOVERNANCE	11
2.1 Juridische structuur	11
2.2 Bestuur en raad van toezicht	11
2.3 Fondsmanagement	13
2.4 Wet- en regelgeving	14
2.5 Risicomanagement	15
2.6 Subsidievereisten	16
3. JAARREKENING	18
3.1 Balans	18
3.2 Resultatenrekening	19
3.3 Kasstroomoverzicht	20
3.4 Waarderingsgrondslagen	21
3.5 Toelichting op de balans	23
1. Energiebespaarhypotheek	23
2. Energiebespaarlening 75+	23
3. Energiebespaarlening Combi	24
4. Voorfinanciering	24
5. Vorderingen en overlopende activa	24
6. Liquide middelen	25
7. Eigen vermogen	25
8. Voorzieningen	25
9. Achtergestelde lening NWF	26
10. Overige schulden en overlopende passiva	27
3.6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	27
3.7 Toelichting resultatenrekening	28
11. Rentebaten	28
12. Subsidiebaten	28
13. Lasten fondsbeheer/ondersteuning	28
14. Overige lasten	28
15. Opstartkosten	28
16. Kosten derden (notaris, taxatie, e.d.)	29
17. Niet verrekenbare BTW	29
18. Kredietverliezen	29
3.8 WNT-verantwoording	29
3.9 Gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen	29
4. OVERIGE GEGEVENS	30
4.1 Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat	30
5. CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	31

1. VERSLAG VAN HET BESTUUR

1.1 Het jaar 2022 in vogelvlucht

In samenwerking met BZK heeft het NWF 2 de financieringsmogelijkheden in 2022 uitgebreid om meer mensen met een laag inkomen of beperkte financiële draagkracht in staat te stellen om te verduurzamen.

Juist deze doelgroep heeft door de sterk gestegen energieprijzen in 2022 steeds meer moeite om de energierekening te betalen en beschikt evenmin over de financiële middelen of leencapaciteit om energiebesparende maatregelen te treffen.

75-plussers kunnen ook verduurzamen

Begin 2022 lanceerde het NWF de Energiebespaarlening voor mensen ouder dan 75 jaar. Mensen in die leeftijdscategorie kunnen bij de meeste banken geen financiering krijgen voor het treffen van energiebesparende maatregelen aan hun woning. Vanaf begin 2022 kunnen zij bij het NWF 2 terecht en daar een lening krijgen tegen dezelfde voorwaarden. In 2022 werden 180 leningen verstrekt aan deze doelgroep. Sinds 1 november blijkt een groot deel van deze doelgroep in aanmerking te komen voor de Energiebespaarlening met een rente van 0% voor huiseigenaren met een gezamenlijk huishoudinkomen onder de 45.014 euro. De rente op deze nieuwe leningen wordt volledig gesubsidieerd door de overheid.

Voor mensen zonder financiële draagkracht werd op 1 november 2022 ook de Energiebespaarlening met Combinatielening (EBL Combi) geïntroduceerd. Voor deze doelgroep bestond al de Energiebespaarhypotheek (EBH), maar die is alleen beschikbaar voor mensen die in wijken wonen met een collectieve verduurzamingsaanpak. De EBL Combi is aan te vragen voor een maximaal bedrag van 5.000 euro en is rentevrij. De eerste vijf jaar zijn er geen aflossingen verschuldigd. Daarna wordt de hoogte van de aflossingen bepaald aan de hand van een draagkrachttoets. Aflossingen die vanwege een gebrek aan financiële draagkracht niet kunnen worden betaald, worden aan het eind van de looptijd kwijtgescholden tenzij het huis voor het einde van de looptijd is verkocht en er voldoende overwaarde is.

Vangnet voor VvE's

Naast een uitbreiding van de propositie voor particuliere woningbezitters, is de dienstverlening naar VvE's uitgebreid per 1 december 2022. Er waren nauwelijks financieringsoplossingen beschikbaar waren voor kleine VvE's. Ze beschikken vaak over te weinig reserves om een begin te maken met de verduurzaming van het eigen appartementencomplex. Eind 2021 waren de productkenmerken voor leningen aan kleine VvE's al op hoofdlijnen bepaald. Kleine VvE's zijn kwetsbaarder als zich betalingsproblemen voordoen bij één van de leden van de VvE. Als de VvE nog aan haar betaalverplichtingen voldoet, maar dit in gevaar kan komen door niet betalende leden, wil het NWF kijken of de VvE geholpen kan worden. Dit kan bijvoorbeeld door het leendeel van de het lid met betalingsproblemen uit het totaal te halen het lid via een EBH een oplossing te bieden. Gezien dit bijzondere beheerbeleid is er gekozen voor funding vanuit het NWF 2.

Toegankelijkheid verder vergroten

Het NWF blijft in samenwerking met BZK investeren om verduurzamen voor zoveel mogelijk Nederlanders mogelijk te maken. In dat kader is eind 2022 de implementatie voorbereid van de mogelijkheid dat aanvragers met bepaalde negatieve BKR noteringen, die reguliere verstrekkingen verhinderen, ook terecht kunnen bij het NWF.

1.2 Profiel en doelstelling het Nationaal Warmtefonds 2

Het Nationaal Warmtefonds 2 is begin 2021 opgericht om naast de bestaande kredietverstrekking, zoals aangeboden door het Nationaal Warmtefonds, ook te stimuleren dat relatief goedkope financiering beschikbaar wordt gesteld aan particuliere huiseigenaren en VvE's die energiebesparende maatregelen niet of lastig additioneel kunnen financieren. Om dit mogelijk te maken heeft het NWF 2 een eigen AFM-vergunning voor het verstrekken van consumentenkrediet en hypothecair krediet op grond van artikel 2:60 Wet op het financieel toezicht (Wft).

Het NWF 2 geeft invulling aan de opdracht om toegankelijke financiering aan te bieden aan een bredere doelgroep dan reeds bediend wordt via het Nationaal Warmtefonds. Meer specifiek betreft dit de volgende doelgroepen:

- Beperkte leenruimte;
- De meeste BKR-coderingen, die reguliere kredietverstrekking verhinderen;
- Leeftijd 75+;
- Kleine VvE's (minder dan 8 wooneenheden).

Funding

De eerste subsidiebeschikking is door het Ministerie van Binnenlandse Zaken nog verstrekt aan het NWF, omdat het NWF 2 op dat moment nog niet was opgericht. Het NWF leent de onder deze subsidiebeschikking verstrekte bedragen onder dezelfde condities door aan het NWF 2. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft hiermee ingestemd en ook met het feit dat het NWF 2 alle verplichtingen die uit de subsidieverplichting voortvloeien op zich neemt en het NWF nooit meer aan het ministerie hoeft terug te betalen dan het van het NWF 2 ontvangt. In deze rapportage worden derhalve de door het NWF aan het NWF 2 doorgeleende bedragen inzake het ministerie gelden behandeld als een rechtstreekse verplichting van het NWF 2 aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

De subsidiebeschikking van het Ministerie van Binnenlandse Zaken bestaat uit twee componenten:

- 12,5 miljoen euro compensatie voor DAEB-activiteiten (verschil tussen kosten gemaakt voor DAEB-activiteiten na aftrek van renteopbrengsten, verstrekt op grond van het DAEB Vrijstellingsbesluit 2012)
- 37,5 miljoen euro als funding voor te verstrekken leningen en ter dekking van eventuele defaults op de lening.

In 2024 en daarna iedere drie jaar, laat het NWF 2 een onafhankelijke derde controleren of sprake is van overcompensatie of, op basis van lagere uitzettingen of lagere rentebetalingen, ondercompensatie voor DAEB-activiteiten. Indien hiervan sprake is, kan de minister van Binnenlandse Zaken de verhouding tussen compensatie en leenbedragen in de beschikking aanpassen. Overcompensatie wordt hiermee zoveel mogelijk vermeden en als er sprake is van overcompensatie, zal deze worden teruggevorderd. Met het Ministerie van Binnenlandse Zaken is afgesproken om afwijkingen (groter dan 1 miljoen euro) van de DAEB-compensatie integraal en één keer per jaar bij het ministerie te melden.

In juli 2022 heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken een aanvullende subsidie toegekend aan het NWF 2 van 185 miljoen euro. Van de subsidie is 55 miljoen euro toegekend als DAEB-bijdrage en 130 miljoen euro als achtergestelde lening.

Rentebeleid

De grondslag voor de rentetarieven die het NWF 2 hanteert zijn gelijk aan die van het NWF. Eventuele exploitatietekorten op deze rentetarieven zullen conform de subsidiebeschikking in mindering worden gebracht op het DAEB-deel van de subsidie. De leningen in het NWF 2 worden verstrekt tegen een vaste rente. De leningen worden vooralsnog volledig gefinancierd met de achtergestelde lening van het NWF. De achtergestelde lening van het NWF is niet rentedragend, waardoor er geen renterisico ontstaat voor de activiteiten van NWF 2.

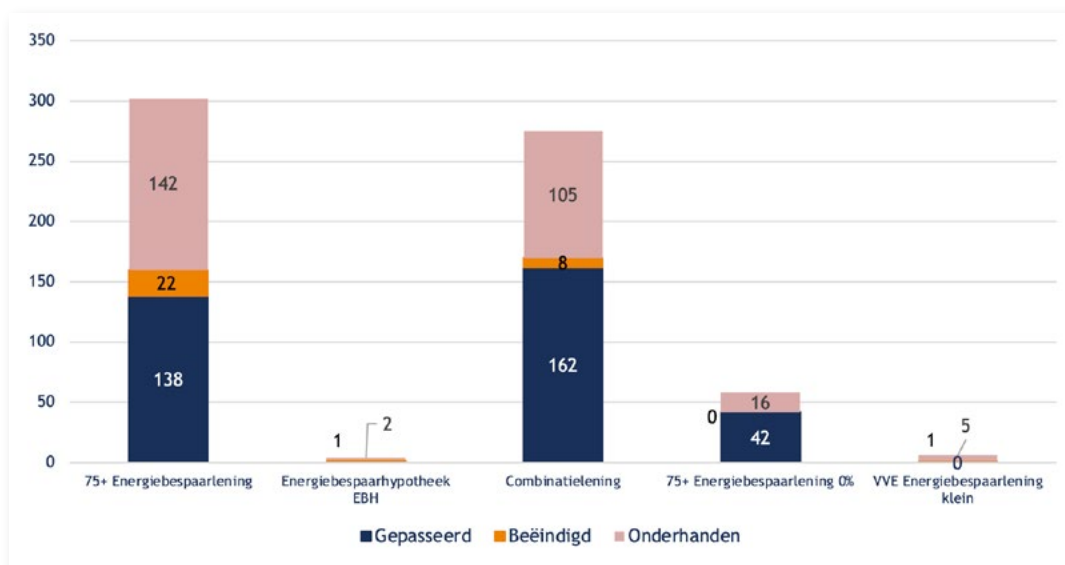
Voor deze leningen die voor 100% zijn gefinancierd met renteloze leningen kan het renterisico als nihil worden beschouwd. De middelen die vooraf worden gestort, staan gestald bij het Ministerie van Financiën (op rekening van het NWF), omdat schatkistbankieren nog niet bij het NWF 2 beschikbaar is. Op basis van liquiditeitsbehoefte zet het NWF de middelen door aan het NWF 2.

1.3 Productie 2022

Nieuwe producten voorzien in behoefte

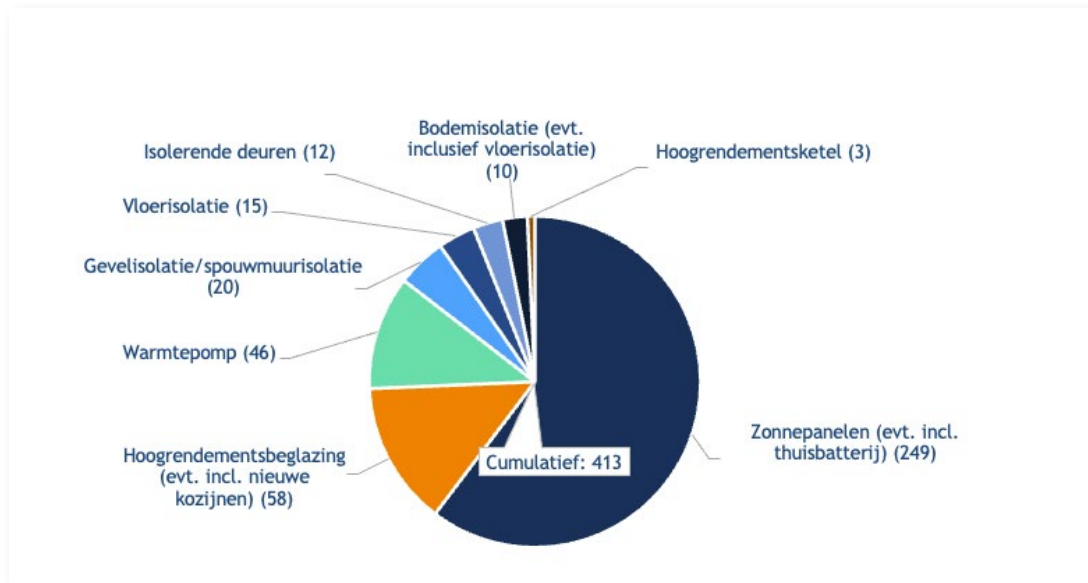
Het NWF 2 ontving in 2022 360 aanvragen voor een 75+ Energiebespaarlening (inclusief 0%-leningen) voor een totaalbedrag van 3,98 miljoen euro. Voor de EBL Combi die in november werd geïntroduceerd, ontving het fonds 275 aanvragen, terwijl ook de in november geïntroduceerde lening voor kleine VvE's goed lijkt aan te slaan. In de maand december ontvingen we hier al zes concrete aanvragen voor.

In 2022 zijn er 343 leningen verstrekt door het NWF 2. Hiervan zijn in 2022 180 EBL 75+-leningen verstrekt voor een totaalbedrag van 1,75 miljoen euro en 162 EBL Combi verstrekt voor een totaalbedrag van bijna 0,8 miljoen euro.

Energiebespaarhypotheek

Tot eind 2022 zijn er vier aanvragen voor de Energiebespaarhypotheek (EBH) binnengekomen waarvan de eerste twee hypotheekleningen ook daadwerkelijk zijn gepasseerd.

Zonnepanelen populaire energiebesparende maatregel

Tot op heden zijn er 413 maatregelen gefinancierd met de door het NWF 2 verstrekte leningen. Het geleende geld wordt in de meeste gevallen ingezet voor het plaatsen van zonnepanelen (249), gevolgd door hoogrendementsglas (58) en een warmtepomp (46).

Hoewel een deel van de leningproducten in het NWF 2 pas sinds eind 2022 beschikbaar zijn - en het aantal leningen verstrekte leningen in 2022 derhalve nog niet heel hoog is - verwachten wij een substantiële groei in de komende jaren. Om die groei mogelijk te maken, heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken een additionele subsidie van 185 miljoen euro beschikbaar gesteld aan het NWF 2, waarvan een deel bestemd is voor funding (130 miljoen euro), een deel voor dekking (55 miljoen euro) van DAEB-kosten en een deel voor het verlenen van rentekorting aan mensen met beperkte financiële draagkracht.

Sustainable Development Goals

Door de uitbreiding van de financieringsmogelijkheden vergroot de NWF haar bijdrage aan de sustainable development goals. Om die reden zijn vanaf dit jaar ook doelstelling 1, 10 en 13 opgenomen.

Recent heeft het fonds een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om hierover concreter te rapporteren.

De recente stijging in energieprijzen heeft bij veel gezinnen energie armoede tot gevolg. Dit zijn huishoudens waarbij doorgaans meer dan 10% van het inkomen wordt besteed aan het betalen van de energierekening. Het NWF 2 helpt energiearmoede aan te pakken door het mogelijk maken van investeringen in energiebesparende maatregelen zoals zonnepanelen, triple glas, vloer en muurisolatie.

Door het mogelijk maken van investeringen in zonnepanelen draagt het NWF 2 bij aan het doel om meer betaalbare en herbruikbare energie te realiseren (meer specifiek doel 7.2: Het aandeel hernieuwbare energie doen toenemen).

Eind 2022 heeft het NWF een product gelanceerd voor huishoudens met een lager inkomen (gezinsinkomen lager dan 45.014). Lagere inkomens kunnen bij het NWF renteloos lenen. Dit draagt bij aan het doel om ongelijkheid te verminderen.

Een groot aandeel van de investeringen die huiseigenaren doen, hebben als doel het reduceren van het gasverbruik. Deze maatregelen, zoals bijvoorbeeld isoleren, dragen bij aan het verantwoord gebruiken van energie.

Het NWF 2 maakt het mogelijk voor huishoudens om te investeren in maatregelen die het gasverbruik reduceren of vervangen door hernieuwbaardere bronnen zoals elektriciteit. Dit heeft tot gevolg dat huishoudens minder CO₂ uitstoten en daarmee draagt het NWF 2 bij aan het reduceren van klimaatverandering.

1.4 Klantverhalen

Voor wie we er zijn

Het Nationaal Warmtefonds verstrekte in 2022 bijna 11.000 Energiebespaarleningen. Met iedere lening zetten we een volgende stap in het verder verduurzamen van de gebouwde omgeving. Of het nu gaat om de verduurzaming van een grootschalige VvE met 1.000 woningen of een particulier met beperkte leenruimte die we toch kunnen helpen met het isoleren van de woning. Iedere lening vertelt zijn eigen verhaal. We hebben een aantal verhalen over zowel NWF als NWF 2 op een rij gezet.

Lees [hier](#) meer ervaringsverhalen.

VvE Energiebespaarlening

27 miljoen voor grootste VvE verduurzamingsproject van Nederland

Een van de grootste gezamenlijke verduurzamingsprojecten van Nederland vindt plaats in Amsterdam Zuidoost. In de wijk Holendrecht worden bijna 1.000 woningen verduurzaamd. De woningen zijn zogenaamd "gespikkeld" bezit, waarbij 700 woningen in handen zijn van woningcorporatie Eigen Haard en 235 woningen particulier bezit. In dit megaproject trok het Nationaal Warmtefonds samen op met Eigen Haard, de Gemeente Amsterdam en de VvE's. Het NWF verstrekte twee leningen van respectievelijk vijftien en twaalf miljoen euro aan VvE Senso I en VvE Senso II.

Lees [hier](#) meer over dit grootschalige project

"Een nieuwe ketel was geen oplossing, maar het aansluiten op een warmtenet zag ik ook niet zo zitten. Met de leencheck op de website van het Nationaal Warmtefonds kreeg ik snel en overzichtelijk inzicht in de verschillende scenario's. Dat je kunt inloggen met DigiD en daarmee je gegevens in één keer koppelt, is heel handig en scheelt veel tijd."

- Niek Hartmann

Reguliere Energiebespaarlening

Binnen drie weken een lening voor een warmtepomp

Na twaalf jaar gaf de gasketel van Niek Hartmann uit Enschede het op. Via de gemeente liet Niek een energiecoach langskomen en hij nam contact op met een aantal aannemers. De adviezen lagen ver uit elkaar, dus besloot Niek contact op te nemen met de verduurzamingsexperts op het online platform Tweakers. De keuze viel uiteindelijk op een warmtepomp. Hij vroeg een Energiebespaarlening aan voor 13.200 euro en dit was binnen drie weken rond. Over zeven jaar heeft Hartmann de lening afgelost en daarna zal de warmtepomp zelfs geld opleveren.

Lees [hier](#) meer over Nieks keuze voor de warmtepomp.

"De eerste bewoners waarbij de maatregelen zijn uitgevoerd, zijn blij. Ze geven aan dat het comfort duidelijk is gestegen en de stookkosten lager zijn. Het project dient als voorbeeld voor andere appartementencomplexen in Nederland. We hebben laten zien dat een uitzichtloze situatie met veel onderhoudskosten kan uitgroeien tot een duurzaam en toekomstbestendig plan dankzij de juiste samenwerking."

- Eef Mittendorp, bestuurslid VvE Senso 1

75+ lening

Verduurzaming na enorme stijging energieprijzen

Eigenlijk voelden Arie van Tuinberg en zijn partner zich niet zo genoodzaakt om hun woonboerderij uit 1982 te verduurzamen, totdat de energieprijzen enorm stegen in 2022. Voordat Arie het verduurzamingsproces inging, liet hij onderzoek doen naar de staat van de isolatie. Deze bleek gekrompen tot zo'n 40%, waardoor het pand op energielabel C uitkwam. Het stel wilde graag naar label A. Om dit te bereiken heeft het stel, op advies van een erkend installateur, de isolatie verbeterd en gekozen voor een lucht-water warmtepomp en zonnepanelen. Met de 75+ lening en de extra rentekortingsregeling van de provincie Friesland kon Arie in korte tijd zijn woonboerderij verduurzamen. De energiekosten daalden na de werkzaamheden met zo'n 1.000 euro per maand.

Lees [hier](#) meer over het verduurzamingsproces van Arie.

“Mijn financieel adviseur wees ons op het Nationaal Warmtefonds. Ik kende die financieringsmogelijkheid nog niet, maar ik was positief verrast! Het was direct duidelijk wat ik waar moest invullen en het ging heel snel. Nu hebben we een 100% acomfortabele en gasloze woonboerderij. Daar ben ik erg trots op.”

- Arie van Tuinberg

“Ons verzamelinkomen is onder de 48.625 bruto, dus ik wist dat we waarschijnlijk goedkoper konden lenen. Dat dit tegen 0% rente kon, was een aangename verrassing. Tijdens de voorbereidingen van ons gouden huwelijk, kregen we een telefoontje. Onze lening werd eerder goedgekeurd dan verwacht. Dat maakte onze dag nóg mooier!”

- Gerrie en Steef

Renteloze Energiebespaarlening voor Gerrie en Steef

Voor Gerrie en Steef uit Olst gaf hun zoon de doorslag: het werd tijd om te verduurzamen. Het voornaamste doel van het stel was het verlagen van hun gasverbruik, dus kozen ze voor een warmtepomp in combinatie met vloerverwarming en zonnepanelen. Omdat ze bijna 75 zijn, konden ze bij de bank niet genoeg lenen. Het Nationaal Warmtefonds bood de oplossing en het stel sloot een lening tegen 0% rente af. In het voorjaar van 2023 wordt alles geïnstalleerd.

Lees [hier](#) meer over de renteloze lening van het stel uit Olst.

“Het aanvraagtraject via het Warmtefonds verliep heel snel. Het was eigenlijk direct duidelijk welke stappen ik moest zetten. Via de e-mail word je goed op de hoogte gehouden van de status van de aanvraag.”

- Marty de Rooij

Combilening biedt uitkomst

Familie de Rooij zag hun energierekening vorig jaar almaar hoger worden. Hoewel het gezin graag wilde verduurzamen, beschikten ze niet over voldoende leencapaciteit. In coronatijd was het taxibedrijf van Marty de Rooij een stuk minder rendabel dan gemiddeld. Vijf inwonende kinderen én steeds hogere energiekosten maakten dat het gezin niet zomaar een bedrag voor verduurzaming paraat had. Ook lenen bij een bank was geen optie. De Energiebespaarlening met combinatielening bleek de uitkomst. Begin november diende hij zijn aanvraag in en aan het eind van de maand kon de lening verstrekt worden.

1.5 Financieel rendement

Het NWF 2 heeft geen rendementsdoelstelling en streeft naar een break-evenresultaat over de gehele looptijd van het fonds. Binnen de break-evendoelstelling wordt rekening gehouden met de DAEB-bijdrage die het NWF 2 ontvangt voor de kosten die niet gedekt zijn uit de rente inkomsten.

De resultaten in de jaarrekening worden in belangrijke mate bepaald door de verslaggevingsregels waarbij het NWF 2 probeert kosten en opbrengsten zo goed mogelijk in de tijd te matchen. Over 2022 wordt een resultaat van nihil gerealiseerd. Om dit resultaat te behalen, wordt in totaal 863.000 euro subsidie ingezet.

1.6 Vooruitblik 2023

Doelstelling productie

Mede gezien de sterk gestegen energieprijzen en de politieke wens om verduurzaming bereikbaar te maken voor de doelgroepen van het NWF 2 wordt voor de komende jaren een sterke groei voorzien. Hoewel we verwachten dat een sterkere groei zeker mogelijk is, leren ervaringen bij eerdere implementaties dat de aanloop soms wat tijd kost. De belangrijkste uitgangspunten in dit jaarplan over het NWF 2 zijn:

- Verstrekken van leningen met een totale waarde van tenminste vijftien miljoen euro aan particulieren zonder toegang tot reguliere financiering.
- Het verstrekken van leningen met een totale waarde van tenminste tien miljoen euro aan kleine VvE's.

Inrichting systemen

In 2022 is het Nationaal Warmtefonds gestart met diverse nieuwe producten in de vorm van een minimal viable product (MVP). Op die manier kunnen producten relatief snel worden ingevoerd. In de maanden na de introductie leren we van de eerste praktijkervaringen en bedenken we hoe we het proces beter en efficiënter kunnen maken. In 2023 verbeteren en optimaliseren we de front-, mid- en backoffice systemen voor de leningen aan particulieren en de kleine VvE's, zodat we de grotere aantallen aanvragen kunnen behandelen en de ervaring van leningaanvragers verbeteren.

Financieel advies

Uit de pilot Energiebespaarhypotheek in 2021 is gebleken dat het een complex product is. Het is daarom noodzakelijk dat de doelgroep zich in het aanvraagproces laat bijstaan door een financieel adviseur. Het NWF 2 mag als aanbieder van het product zelf geen financieel advies verstrekken. Dit zal dus door een onafhankelijke partij dienen te gebeuren. De aanvrager zal zelf veelal niet over de middelen beschikken om een adviseur te betalen. Een aantal gemeenten heeft inmiddels budget beschikbaar gesteld voor de aanstelling van een adviseur voor bewoners van hun gemeente in wijken met een collectieve verduurzamingsaanpak. Om een snellere uitrol van de EBH mogelijk te maken en minder afhankelijk te zijn van de beschikbaarheid van gemeentelijke subsidieregelingen, werken we in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken aan een landelijke regeling.

Pilotproject VvE's

Het NWF 2 is in gesprek met de gemeente Amsterdam over een pilot om de proceskosten voor de voorbereiding van de verduurzaming van een aantal VvE's in die gemeente voor te financieren. Wij verwachten dat een dergelijke voorfinanciering het makkelijker maakt voor VvE's om de mogelijkheden van verduurzaming te onderzoeken. Het is de bedoeling dat zeven VvE's in de gemeente Amsterdam aan de pilot gaan deelnemen. Het is de intentie dat de gemeente een garantie zal verstrekken voor een gedeelte van de door de VvE gemaakte kosten, die tot uitkering komt indien de verduurzaming onverhoopt niet van de grond komt. De besluitvorming hierover is echter eind 2022 nog niet afgerond, maar het streven is dat de pilot begin 2023 van start kan gaan.

Verkenning pilot sportlening en overig maatschappelijk vastgoed

Eind 2022 is een verkenning gestart van de mogelijkheid om vanuit het NWF 2 leningen te verstrekken aan sportclubs. Het gaat hier om een initiatief van de KNVB en haar hoofdsponsor ING. In de verkenning wordt enerzijds aandacht besteed aan de uitvoerbaarheid en anderzijds aan de mogelijkheden voor opschaling en verbreding naar andere doelgroepen en vormen van maatschappelijk vastgoed.

2. GOVERNANCE

2.1 Juridische structuur

Stichting Nationaal Warmtefonds 2 is op 8 januari 2021 opgericht. Het is een stichting zonder winstoogmerk. De akte van oprichting bevat de statuten, waarin de governance van het NWF 2 is geregeld en verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht vastliggen.

2.2 Bestuur en raad van toezicht

De governance structuur van Stichting Nationaal Warmtefonds 2 is gelijk aan die van Stichting Nationaal Warmtefonds. Het Nationaal Warmtefonds 2 heeft een bestuur bestaande uit minimaal drie personen. Het aantal bestuurders is gelijk aan het aantal bestuurders van het Nationaal Warmtefonds. Enkel bestuurders van het NWF kunnen tot bestuurder van NWF 2 worden benoemd.

Het NWF 2 heeft een raad van toezicht, bestaande uit minimaal drie personen. Het aantal leden van de raad van toezicht is gelijk aan het aantal leden van de raad van toezicht van het Nationaal Warmtefonds. Tot lid van de raad van toezicht kunnen slechts worden benoemd leden van de raad van toezicht van het Nationaal Warmtefonds.

Het bestuur bestuurt het NWF 2 en neemt daarbij het investeringsreglement in acht. Het bestuur legt periodiek verantwoording af aan de raad van toezicht en informeert de stakeholders. De raad van toezicht houdt toezicht, moet goedkeuring verlenen aan bestuursbesluiten die van wezenlijk belang zijn voor het NWF 2 en adviseert het bestuur gevraagd en ongevraagd.

De roosters van aftreden van het bestuur en de raad van toezicht van het Nationaal Warmtefonds zijn van toepassing op het Nationaal Warmtefonds 2.

Samenstelling van het bestuur

De leden van het bestuur worden door de raad van toezicht benoemd. De gezamenlijke private co-financiers hebben de mogelijkheid van een niet-bindende voordracht.

Het bestuur bestaat uit:

De heer E.J.G.V. Boers RE RA, voorzitter bestuur

Mevrouw M. Brans MSc, lid bestuur

De heer F.B. Overdijk, treasurer bestuur

Vlnr: Dhr. Boers, Mevr. Brans, Dhr. Overdijk

Rooster van aftreden

Conform de statuten worden de bestuursleden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. De leden treden af volgens een door de raad van toezicht vastgesteld rooster van aftreden. Aftredende leden zijn herbenoembaar voor nog één termijn van vier jaar. Een bestuurder kan voor een tweede maal worden herbenoemd indien zwaarwegende belangen - ter beoordeling van de raad van toezicht - daartoe aanleiding geven.

Rooster van aftreden bestuur

Bestuurslid	Functie	Aantreden per	Einde 1 ^e termijn	Herbenoemd per	Einde termijn
E.J.G.V. Boers RE RA	Voorzitter	10 april 2014	10 april 2017	10 april 2021	10 april 2025
M. Brans MSc	Lid	1 mei 2019	1 mei 2023		
F.B. Overdijk	Treasurer	29 september 2022	29 september 2026		

Nevenfuncties

De heer E.J.G.V. Boers RE RA, voorzitter bestuur

- Commissaris bij Coöperatie Univé U.A. en tevens voorzitter van Audit Committee
- Bestuurder bij Coöperatie Medisch Specialististen (CMS) Gelre U.A.
- Lid van de Raad van Toezicht van het Fonds Duurzaam Funderingsherstel
- Voorzitter van Ahold Delhaize Pensioenfonds
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van Pensioenfonds Metaal en Techniek
- Lid van de Raad van Toezicht van Syntrus Achmea Real Estate & Finance (SAREF) PVF Particuliere Hypotheekfondsen

Mevrouw M. Brans MSc, lid bestuur

- Directeur Vastgoedonderhoud bij Woningcorporatie Stichting de Alliantie
- Niet-uitvoerend bestuurder de Alliantie VvE Diensten B.V

De heer F.B. Overdijk, treasurer bestuur

- Eigen onderneming
- Directie-adviseur Solidiam N.V.
- Bestuurder van Wijn & Ontmoeten BV
- Bestuurslid van het Genootschap Voet van Oudheusden

Samenstelling van de raad van toezicht

De leden van de raad van toezicht worden door de minister van BZK benoemd. De gezamenlijke private co-financiers hebben de mogelijkheid van een niet-bindende voordracht van een lid, niet zijnde de voorzitter.

De raad van toezicht bestaat uit:

- De heer L.C. van Dijke, voorzitter raad van toezicht
- Mevrouw Drs. V.O. Luijendijk, lid raad van toezicht
- De heer J.C. Beerman, lid raad van toezicht

Roosters van aftreden

Conform de statuten worden de leden van de raad van toezicht benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. De leden treden af volgens een door de raad van toezicht vastgesteld rooster van aftreden. Leden zijn herbenoembaar voor maximaal nog één termijn van vier jaar. Een volgens het rooster aftredend lid van de raad van toezicht kan voor een tweede maal worden herbenoemd indien zwaarwegende belangen - ter beoordeling van de raad van toezicht - daartoe aanleiding geven.

Rooster van aftreden raad van toezicht

Bestuurslid	Functie	Aantreden per	Einde 1 ^{ste} termijn	Herbenoemd per	Einde termijn
L.C. van Dijke	Voorzitter	10 april 2014	10 april 2017	10 april 2021	10 april 2025
Drs V.O. Luijendijk	Lid	24 maart 2021	24 maart 2025		
J.C. Beerman	Lid	29 september 2022	29 september 2026		

Nevenfuncties

De heer L.C. van Dijke, voorzitter raad van toezicht

- Ondernemer LinK I Public Affairs
- Voorzitter bestuur van de Brede Stroomversnelling
- Adviseur van de ChristenUnie Tweede Kamerfractie
- Voorzitter van Mission Possible

Mevrouw drs V.O. Luijendijk, lid raad van toezicht

- Bestuurder Woningcorporatie Stichting Eigen Haard
- (Interim) directeur-bestuurder Woningstichting Nijkerk
- Lid van de toetsingscommissie van het Anton Jurgens Fonds
- Directeur/eigenaar Waarde V.O.L. advies, bestuur en toezicht
- Adviseur van de gemeente Zuidplas (inzake Nationaal Programma Landelijk Gebied)
- Lid Raad van Commissarissen (en voorzitter van de remuneratiecommissie) van Stichting Woonstad Rotterdam (per 1-1-2023)
- Lid Raad van Commissarissen Haven Moerdijk N.V. (per 1-2-2023)

De heer J.C. Beerman, lid raad van toezicht

- President-commissaris Zwanenberg Food Groep BV
- Voorzitter Raad van Toezicht Hogeschool Rotterdam

Beloningsbeleid

De bezoldiging die bestuurders en leden van de raad van toezicht als bestuurder of lid van de raad van toezicht van het Nationaal Warmtefonds ontvangen, wordt geacht ook toe te zien op de werkzaamheden die de bestuurder of het lid van de raad van toezicht verricht voor de stichting Nationaal Warmtefonds 2.

Het NWF verricht de uitbetalingen aan de functionarissen. Daarom zijn de bezoldigingsgegevens van het bestuur en de raad van toezicht opgenomen in de jaarrekening van het Nationaal Warmtefonds bij de toelichting op de staat van baten en lasten. In NWF 2 vindt geen separate verantwoording plaats.

2.3 Fondsmanagement

Het NWF 2 heeft geen eigen personeel, maar besteedt de ondersteunende en operationele werkzaamheden uit aan één of meer partijen, onder de verantwoordelijkheid en aansturing van het bestuur. Het bestuur houdt de volledige verantwoordelijkheid voor de werkzaamheden en de activiteiten van het NWF 2.

De volgende taken worden door het NWF 2 uitbesteed:

- Bestuursondersteuning: dit betreft de ondersteunende werkzaamheden van het bestuur op het gebied van fondsmanagement, secretariaat, financiën, verslaggeving, risicomanagement, communicatie en procesbegeleiding van de doelgroepen.
- Uitvoering: dit betreft het beoordelen van leningsaanvragen, verstrekken, registreren, incasseren en beheren van leningen en de financiële administratie.

Management Team

Vanaf 1 januari 2023 beschikt het NWF 2 over een managementteam. Het managementteam ondersteunt het bestuur bij de operationele uitvoering van het fonds en de aansturing van de partijen waar de werkzaamheden aan zijn uitbesteed. Het managementteam bestaat uit een fondsdirecteur, een manager finance en control, ketenmanager particulieren en een ketenmanager VvE en maatschappelijk vastgoed.

Vlnr: Dhr. Peggeman, Dhr. Lindenbergh, Dhr. Te Molder

De uitvoeringsorganisatie zal te allen tijde beschikken over een eigen vergunning van de AFM ten behoeve van het bemiddelen in consumptief krediet. De governance van de dienstverleners dient adequaat en transparant te zijn vormgegeven. Het NWF 2 is overeengekomen en controleert dat de dienstverleners voldoen aan de eisen die gesteld worden op grond van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en dat de dienstverleners beschikken over juridische en compliance ondersteuning teneinde het NWF 2 ten aanzien van die onderwerpen te ondersteunen. Het NWF 2 is overeengekomen met de dienstverleners dat zij er zorg voor dragen dat de medewerkers die betrokken zijn bij het NWF 2 doorlopend blijven voldoen aan de gestelde vakbekwaamheidseisen.

Het NWF 2 besteedt haar taken uit aan Zanders voor de bestuursondersteuning en Polestar voor de uitvoeringsorganisatie. Dit alles onder de verantwoordelijkheid en aansturing van het bestuur. Daarnaast heeft het NWF 2 een overeenkomst met Ohpen voor het beschikbaar stellen van haar IT-platform en de software voor het verstrekken en beheren van leningen. Polestar verzorgt tot 31 december 2022 de operationele aansturing van Ohpen, vanaf 1 januari 2023 is deze taak overgedragen aan het managementteam van het NWF. Het bestuur houdt de volledige verantwoordelijkheid voor de werkzaamheden en de activiteiten van het NWF 2. Kosten worden aan het NWF in rekening gebracht. Op basis van een vastgestelde verdeelsleutel worden de kosten vanuit het NWF doorbelast aan het NWF 2.

2.4 Wet- en regelgeving

Dagelijkse beleidsbepalers en personen die belast zijn met het toezicht op het beleid en de algemene zaken van financiële ondernemingen die over een AFM vergunning beschikken, dienen conform de Regeling eed of belofte financiële sector een eed of belofte af te leggen. Het voltallige bestuur, de raad van toezicht en alle medewerkers van de service provider en bestuursondersteuner hebben de eed of belofte afgelegd.

Governance

De stichting hecht aan haar reputatie als deskundige, solide en integere financiële partij. Het fonds beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 2:60, eerste lid, Wet op het financieel toezicht (Wft). Het fonds heeft haar governance op orde en beschikt over een goed toegeruste werkorganisatie.

Internal Audit

In het kader van de three lines of defence heeft het NWF naast de accountant Mazars (vierde lijn) een derde (externe) auditor aangesteld (BDO) en wordt de tweede lijn controle ingevuld door Zanders via de bestuursondersteuning (compliance manager en riskmanager).

Voor de internal auditfunctie is accountantsorganisatie BDO in 2021 aangesteld. Vanaf het boekjaar 2022 verrichten zij werkzaamheden op het gebied van internal audit.

Deze internal auditfuncties functioneren onder verantwoordelijkheid van het bestuur, en hebben een rechtstreekse escalatielijn naar de raad van toezicht. Het bestuur stelt een accountantskantoor voor aan de raad van toezicht, de raad van toezicht benoemt.

Accountant

Het NWF heeft Mazars N.V. aangesteld als externe accountant van het NWF 2. De accountant verricht de controle op de jaarrekening en jaarverslag van het NWF 2 en de daarmee samenhangende processen.

2.5 Risicomanagement

De hoofddoelen die het fonds met risicomanagement nastreeft zijn als volgt geformuleerd:

- Duidelijke rolverdeling tussen taken het Nationaal Warmtefonds 2 en uitbestedingsorganisatie;
- Het bepalen van de risicobereidheid van het NWF 2;
- Het creëren van een risicobewuste cultuur (het geheel van normen en waarden, houding en gedrag, kennis en begrip van risico's binnen het NWF 2);
- Het inzicht behouden van de risico's die het NWF 2 loopt;
- Het beheersen van de risico's die het NWF 2 loopt binnen de bestaande processen.

Rollen en verantwoordelijkheden

Alle activiteiten gebeuren voor rekening en risico van het fonds. De stichting heeft de verantwoordelijkheid voor de operationele uitvoering en beheersing neergelegd bij de bestuursondersteuner en de uitvoeringsorganisatie (zie fondsmanagement). Afspraken hierover zijn vastgelegd in de fondsmanagementovereenkomsten. Op basis van deze overeenkomsten zijn de uitvoerders verplicht hun operationele processen goed in te richten en te beheersen. Het risicomanagementbeleid van het fonds is gericht op een voortdurende en zorgvuldige bewaking en beheersing van risico's die deze activiteiten met zich meebrengen. Bij het bepalen van de risico's is de continuïteit van het fonds het uitgangspunt. Er zijn geen indicaties dat de continuïteit van het fonds in het geding is.

Risicobereidheid

Het fonds hecht sterk aan een laag (rest) risicoprofiel voor operationele en financiële risico's, maar accepteert een relatief hoog kredietrisicoprofiel. Het fonds heeft immers het doel om eigenaar-bewoners met een beperkte financiële draagkracht te financieren. De dekking van dit risico wordt gewaarborgd met de achtergestelde lening van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Het beleid is gericht op een voortdurende en zorgvuldige bewaking en beheersing van de risico's. Het fonds is volledig gefinancierd met publieke middelen en heeft geen winst oogmerk. Het inzetten van publieke middelen vraagt om grote zorgvuldigheid en een risicomijdende houding. De beheersingsmaatregelen zijn zodanig ontworpen dat deze bijdragen aan een laag risicoprofiel.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het risicomanagementbeleid en geeft hierin kaders waarbinnen gehandeld en gerapporteerd moet worden. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor de keuze om bepaalde risico's wel of niet te accepteren, te vermijden of beheersingsmaatregelen te treffen.

Systematische wijze van inventarisatie en analyse

Belangrijk onderdeel bij het adequaat invullen van risicomanagement is een systematische benadering van deze manier van risicobeheersing. Systematisch houdt ook in dat het een cyclisch proces is: dat betekent inventarisatie en analyse van risico's en de identificatie, implementatie en toetsing van de effectiviteit van beheersingsmaatregelen om vervolgens hierover te rapporteren en waar nodig bij te sturen.

Risico-identificatie

Periodiek worden risico's opnieuw gedefinieerd of heroverwogen. De risico's waaraan het fonds is blootgesteld zullen

worden opgenomen in een heatmap. Deze heatmap geeft op hoofdlijnen de risico's weer die door het fonds worden gelopen. Vervolgens worden de specifieke risico's beschreven inclusief de daarbij behorende beheersmaatregelen. Voor het bepalen van de positie van de risico's in de heatmap worden de risico's gewogen; dit gebeurt op basis van kans X impact. Per geïdentificeerd risico worden één of meerdere beheersmaatregelen geformuleerd. Nadat de beheersmaatregelen zijn gedefinieerd, wordt periodiek beoordeeld of deze beheersmaatregelen naar behoren hebben gewerkt.

Risicorapportage

Risico's zullen periodiek worden gerapporteerd aan en geëvalueerd door het bestuur van het fonds.

Het fonds wordt voor 100% gefinancierd door renteloze leningen. Toekomstige rente-inkomsten kunnen in beperkte mate worden beïnvloed door onzekerheid met betrekking tot vervroegde aflossingen van leningen.

Het fonds heeft momenteel voldoende liquiditeiten.

Gezien de doelstelling van het fonds en de aard van de doelgroepen is het fonds onderhevig aan significante kredietrisico's. Een belangrijk risico is dat kredietverliezen hoger kunnen zijn dan initieel ingeschat. Het fonds monitort daarom deze risico's voortdurend en zal, indien nodig, tijdig mitigerende maatregelen treffen.

Het fonds verstrekt leningen aan doelgroepen die momenteel nauwelijks worden bediend door andere aanbieders en producten. Dit betekent dat er een substantiële onzekerheid is met betrekking tot de omvang van de toekomstige productie en als gevolg hiervan ook de kosten per product. Het fonds dient te vermijden dat kosten hoger zullen uitkomen dan de DAEB-subsidie. Daarom monitort het fonds de kostenontwikkeling voortdurend en zal, indien nodig, passende maatregelen nemen.

Overzichten en analyses met betrekking tot incidenten en klachten zullen op kwartaalbasis worden gerapporteerd aan het bestuur van het fonds. Incidenten en klachten zullen zorgvuldig worden beoordeeld en waar nodig zal adequate opvolging plaatsvinden.

Risico evaluatie

Het fonds identificeert risico's, brengt kansen en gevolgen in kaart en treft beheersmaatregelen om het gewenste risicoprofiel te bereiken. Het bestuur wordt periodiek hierover gerapporteerd. Waar nodig worden aanvullende maatregelen genomen om de risico's verder te mitigeren. Het bestuur is van mening dat de risico's adequaat worden beheerst.

2.6 Subsidievereisten

Kerncijfers

In de subsidiebeschikking zijn een aantal voorwaarden opgenomen waarover het NWF dient te rapporteren. In het financieel verslag zullen deze onderdelen worden opgenomen vanaf het moment dat er leningen worden verstrekt.

- a. Het aantal Energiebespaarhypotheken en Energiebespaarleningen dat is toegekend;
- b. de doelgroepen waaraan de Energiebespaarhypotheken en Energiebespaarleningen zijn verstrekt;
- c. het totale bedrag aan Energiebespaarhypotheken en Energiebespaarleningen;
- d. het totale bedrag dat op de Energiebespaarhypotheken en Energiebespaarleningen is afgelost;
- e. de uitvoeringskosten;
- f. de mate van onderbesteding (indien van toepassing);
- g. een overzicht van maatregelen waaraan de leningen zijn besteed;
- h. het aantal woningen en appartementen waarvoor een hypotheek of lening is verstrekt en;
- i. informatie over defaults, afschrijvingen en kwijtscheldingen.

DAEB-activiteiten

De kosten welke in mindering gebracht worden hebben betrekking op de compensatie zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking. De compensatie van de DAEB-kosten is berekend op basis van de kosten die de huidige uitvoerder hiervoor volgens diens opgave zou maken voor de volgende kostensoorten:

- Fondsmanagement
- Aantrekken funding
- Extra inzet 2020-2021 diversen
- Opzetten nieuwe stichting
- Financiering Warmtefonds
- Communicatie
- Aanloopkosten proeftuinen
- Kosten derden (notaris enz.)

Het NWF en het NWF 2 hebben er voor gekozen om de activiteiten die betrekking op de DAEB-activiteiten en niet DAEB-activiteiten juridisch van elkaar te scheiden. De activiteiten die het NWF 2 verricht, worden volledig gezien als DAEB-activiteiten en eventuele tekorten kunnen hierdoor voor 100% gedekt worden uit de DAEB-bijdrage. Jaarlijks zal worden beoordeeld of een verzoek tot bijstelling ingediend zal worden bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Op basis van de huidige inzichten is een bijstelling van de DAEB-subsidie nog niet nodig.

Het wordt niet uitgesloten dat het NWF 2 in de toekomst ook niet-DAEB-activiteiten gaat verrichten. Deze zullen dan administratief strikt gescheiden worden van de DAEB-activiteiten.

DAEB-kostentoerekening

De kosten die gemaakt worden door de serviceproviders, IT-kosten en kosten van bestuur en overige ondersteuning worden gedaan voor zowel het NWF als het NWF 2. De kosten worden hierbij, waar mogelijk, zoveel mogelijk toegerekend aan de activiteiten van ieder fonds. Dit is niet altijd mogelijk, waardoor er een verdeelsleutel wordt gehanteerd voor de doorrekening van algemene kosten. De verdeelsleutel is gemaakt op basis van de verhouding in gestort vermogen in het NWF en het NWF 2.

3. JAARREKENING

3.1 Balans

Inclusief resultaat bestemming

ACTIVA	31 december 2022	31 december 2021
(bedragen x 1.000 euro)		
Financiële vaste activa		
1 Energiebespaarhypotheek	43	-
2 Energiebespaarlening 75+	1.646	-
3 Energiebespaarlening combi	782	-
4 Voorfinanciering VvE	175	-
Vlottende activa		
5 Vorderingen en overlopende activa	46.469	32.000
6 Liquide middelen	884	1.980
TOTAAL ACTIVA	49.999	33.980

PASSIVA	31 december 2022	31 december 2021
(bedragen x 1.000 euro)		
7 Eigen vermogen		
Algemene reserve	-	-
Resultaat boekjaar	-	-
8 Voorzieningen		
Rentedekkingsfonds Rijk	281	-
Rentedekkingsfonds regionale variant	15	-
9 Langlopende schulden		
Achtergestelde NWF-lening	37.500	25.500
DAEB-subsidie	10.326	7.477
10 Kortlopende schulden		
Overige schulden en overlopende passiva	1.877	1.003
TOTAAL PASSIVA	49.999	33.980

3.2 Resultatenrekening

Resultaten rekening (bedrag x 1.000 euro)		Werkelijk Heel 2022	Begroting Heel 2022	Werkelijk Heel 2021
11	Rentebaten	13	92	-
11	Rentevergoeding op bouwdepot	-6	-72	-
12	Exploitatiebijdrage	328	2,540	128
12	Opstart subsidie	535	351	895
	Baten	870	2,911	1,023
13	Management fee	-188	-612	-77
14	Overige lasten	-86	-165	-29
15	Opstartkosten	-442	-351	-740
16	Kosten derden	-	-1,620	-
17	Niet verrekenbare BTW	-152	-163	-178
	Lasten	-868	-2,911	-1,023
	Resultaat subsidie	2	-	-
18	Kredietverliezen	-2	-	-
	Netto resultaat	-	-	-

3.3 Kasstroomoverzicht

(bedragen x 1.000 euro)	Gerealiseerd Heel 2022		Gerealiseerd Heel 2021	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Operationeel resultaat		-		-
- Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen en waardeverminderingen				
Mutatie voorzieningen	3.148		-1.023	
		3.148		-1.023
- Verandering in werkkapitaal:				
Vorderingen				
Kortlopende schulden	-964		1.003	
		-964		1.003
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.184		-20
Betaalde provisie	-		-	
Betaalde commitment fee	-		-	
Betaalde garantie fee	-		-	
Betaalde interest	-		-	
		-		-
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.184		-20
Investeringsactiviteiten				
Investeringen	-		-	
		-		-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		2.184		-20
Totaal ingegane leningen	-2.768		-	
Mutatie leningen in bouwdepot	1.837		-	
Ontvangen aflossingen	120		-	
		-811		
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		1.373		-20
Ontvangen geldlening				
Ontvangen achtergestelde lening	-2.469		2.000	
Aflossing geldlening		-2.469		2.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.096		1.980
Toename geldmiddelen		-1.096		1.980
Beginbalans		1.980		-
Mutatie boekjaar		-1.096		1.980
Eindbalans		884		1.980

3.4 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Tenzij anders weergegeven, worden bedragen in de jaarrekening vermeld in duizenden euro's.

Doelstelling en activiteiten

De stichting het Nationaal Warmtefonds 2 (KVK-nummer 81519753), statutair gevestigd te 's-Gravenhage, is een organisatie met een maatschappelijke doelstelling. Volgens de statuten luidt de doelstelling:

“Het bevorderen van energiebesparende maatregelen aan woningen door (samenwerkende) eigenaar-bewoners die niet in aanmerking komen voor een financiering aangeboden door het Nationaal Warmtefonds”.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens eigen grondslagen. Deze grondslagen zullen in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen zijn, waarbij aansluiting zal worden gehouden bij de bepalingen volgens Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven', die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Uitgezonderd de eerste waardering van de van het Ministerie van Binnenlandse Zaken ontvangen leningen die niet, zoals door de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving vereist, op reële waarde heeft plaatsgevonden, maar tegen nominale waarde. Het gevolg hiervan is dat de lening niet gesplitst is in een reële waarde van de lening en een vooruit ontvangen overheidssubsidie. Ook worden in de resultatenrekening geen geamortiseerde rentelasten en geamortiseerde subsidiebatens verantwoord.

Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van het fonds zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, commitment fee en provisie zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De mutaties op de leningportefeuille zijn opgenomen als kasstroom uit investeringsactiviteiten. Ontvangen gelden en betaalde aflossingen aan financiers zijn opgenomen als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen portefeuille aan verstrekte leningen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Eventuele

bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en verantwoord in de staat van baten en lasten.

Bij het afsluiten van het krediet worden kosten gemaakt door de uitvoeringsorganisatie, zogenoemde kosten om te zorgen dat de transactie tot een succes komt. De kosten zijn verdisconteerd in het rentetarief van de lening. Het NWF waardeert leningen initieel tegen reële waarde plus transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan het verstrekken van de leningen. Vervolgens wordt de lening gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

RJ 290.501, geeft aan dat in het geval van waardering na de eerste verwerking tegen (geamortiseerde) kostprijs, dat de transactiekosten moeten worden verwerkt in de eerste waardering. Door toepassing van de effectieve-rentemethode worden de transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst en verlies verwerkt. Voor het inzicht zijn de transactiekosten apart weergegeven.

Overige vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de nominale waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Voorzieningen

Rentedekkingsfonds

Het Rentedekkingsfonds betreft een vooruit ontvangen exploitatiesubsidie met als doel het dekken van de rentekortingen op de leningen waarop een rentekorting is verkregen. De subsidie valt vrij ten gunste van het resultaat in de periode waarin de daadwerkelijk gegeven rentekorting (de gesubsidieerde lasten) worden verwerkt. Het Rentedekkingsfonds heeft een langlopend karakter.

Overige Rijkssubsidie

De voorziening voor overige (Rijks)subsidie betreft een vooruit ontvangen subsidie ter dekking van marketingdoeleinden of specifieke projecten. De voorziening wordt op reële waarde gewaardeerd. De werkelijk gemaakte kosten worden in mindering gebracht op deze subsidie.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen nominale waarde. Transactiekosten die betrekking hebben op de verwerving van de schulden worden direct in de winst en verliesrekening verwerkt.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn. Baten die worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, voor zover deze te bepalen is. In dat geval worden zodanige baten in de staat van baten en lasten verantwoord.

Rentebaten

De rentebaten bestaat uit de ontvangen rentebaten en de betaalde rentelasten op de uitgezette leningen.

3.5 Toelichting op de balans

1. Energiebespaarhypotheek

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2022			31 december 2021		
	aantal	bedrag	gem. rente %	aantal	bedrag	gem. rente %
Beginstand						
Bij: verstrekte leningen	2	44	1,80			
Af: extra/ algehele aflossing						
Af: aflossing in maandbedragen						
Stand per ultimo	2	44	1,80			
Voorziening		-1				
Stand naar voorziening		43				

In 2022 zijn de eerste Energiebespaarhypotheekleningen verstrekt. Er zijn nog twee lopende aanvragen onderhanden. De gepasseerde lening kent een rentepercentage van 1,8%, in de toekomst zullen nieuwe aanvragen voor een EBH een renteloze lening krijgen.

De Energiebespaarhypotheek bestaat uit twee delen: de maatwerklening en de combinatielening. De klant hoeft de eerste drie jaar geen rente en aflossing te betalen, aflossingen uit de maatwerklening worden betaald vanuit de combinatielening. Na drie jaar vindt er een hertoetsing plaats (eventueel ook na zes en tien jaar). Bij de hertoetsing wordt beoordeeld of de klant voldoende betaalcapaciteit heeft om de aflossingen te betalen. Als er voldoende betaalcapaciteit is, zal de klant de maatwerklening aflossen in de resterende looptijd. De klant hoeft de restschuld van de combinatielening alleen af te lossen als de woning wordt verkocht en er sprake is van overwaarde. Een eventuele schuldrest aan het einde van de looptijd zal door het fonds worden kwijtgescholden.

Op de uitstaande combinatielening zal een voorziening worden getroffen, gezien de verwachting is dat een groot deel van deze leningen niet terugbetaald zal worden (mede doordat de lening niet actief wordt afgelost). De uitstaande combinatielening bedraagt op 31 december 2022 €1.145,- en is in de verantwoording voor 100% voorzien.

De maatwerklening zal in ieder geval voor de eerste drie jaar als inbaar worden gezien.

2. Energiebespaarlening 75+

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2022			31 december 2021		
	aantal	bedrag	gem. rente %	aantal	bedrag	gem. rente %
Beginstand						
Bij: verstrekte leningen	180	1.751	2,12			
Af: extra/ algehele aflossing	4	77	3,00			
Af: aflossing in maandbedragen		28				
Stand per ultimo	176	1.646	2,10			
Voorziening						
Stand naar voorziening		1.646				

In 2022 is het NWF gestart met de verstrekking van de Energiebespaarleningen voor 75+. Deze klanten hebben een reguliere Energiebespaarlening ontvangen, tegen dezelfde condities als de Energiebespaar-lening bij het NWF. De klanten betalen reguliere rente en aflossing op deze leningen.

3. Energiebespaarlening Combi

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2022			31 december 2021		
	aantal	bedrag	gem. rente %	aantal	bedrag	gem. rente %
Beginstand						
Bij: verstrekte leningen	163	798	-			
Af: extra/ algehele aflossing	3	15	-			
Af: aflossing in maandbedragen						
Stand per ultimo	160	783	-			
Voorziening		-1				
Stand naar voorziening		782				

Per 1 november is de Energiebespaarleningen Combi geïntroduceerd. Dit is een lening voor klanten met beperkte leencapaciteit met een maximale hoofdsom van vijfduizend euro. De klant hoeft op de lening geen rente te betalen.

De Energiebespaarlening combi bestaat uit twee delen: de Energiebespaarlening en de Combinatielening. De klant hoeft de eerste vijf jaar geen rente (rente is nul) en aflossing te betalen. Aflossingen uit de maatwerklening worden betaald vanuit de combinatielening. Na vijf jaar vindt er een hertoetsing plaats. Bij de hertoetsing wordt beoordeeld of de klant voldoende betaalcapaciteit heeft om de aflossingen te betalen. Als er voldoende betaalcapaciteit is, zal de klant de Energiebespaarleningen aflossen in de resterende looptijd. De klant hoeft de restschuld van de combinatielening alleen af te lossen als de woning wordt verkocht en er sprake is van overwaarde. Een eventuele schuldrest aan het einde van de looptijd zal door het fonds worden kwijtgescholden.

Op de uitstaande combinatielening zal een voorziening worden getroffen, gezien de verwachting dat een groot deel van deze leningen niet terugbetaald zal worden (mede doordat de lening niet actief wordt afgelost). De uitstaande combinatielening bedraagt op 31 december 2022 €777,- en is in de verantwoording voor 100% voorzien.

4. Voorfinanciering

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2022			31 december 2021		
	aantal	bedrag	gem. rente %	aantal	bedrag	gem. rente %
Beginstand						
Bij: verstrekte leningen	1	175	3,35			
Af: extra/ algehele aflossing			-			
Af: aflossing in maandbedragen						
Stand per ultimo	1	175	3,35			
Voorziening						
Stand naar voorziening		175				

Binnen het NWF 2 is een lening verstrekt aan een VvE als voorfinanciering. De voorfinanciering heeft betrekking op de kosten die in het voortraject gemaakt worden door de VvE. Als de VvE over gaat tot het daadwerkelijke verduurzamen van het complex dan zal de lening worden afgelost en onderdeel zijn van de reguliere financiering. Als er geen VvE Energiebespaarlening wordt afgesloten dan zal de VvE in een looptijd van maximaal tien jaar de lening aflossen.

5. Vorderingen en overlopende activa

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2022	31 december 2021
Overige vorderingen	46.469	32.000
Stand per ultimo	46.469	32.000

De overige vorderingen hebben betrekking op de periodieke verrekening van kosten tussen het NWF en het NWF 2 en de achtergestelde lening/subsidie die het Nationaal Warmtefonds heeft ontvangen (en tijdelijk heeft onder gebracht bij schatkistbankieren) en welke op basis van liquiditeitsbehoefte worden doorgezet richting het NWF 2.

6. Liquide middelen

De liquide middelen bestaan volledig uit direct opvraagbare middelen. Op basis van liquiditeitsbehoefte kan het NWF 2 de liquiditeiten aanzuiveren vanuit het NWF voor zover dit de gestorte middelen uit de subsidiebeschikking niet overstijgt.

7. Eigen vermogen

In de subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (incl. de subsidie die via het NWF is toegekend) is opgenomen dat de DAEB-kosten in mindering gebracht kunnen worden op de ontvangen achtergestelde lening/subsidie van het ministerie. Daarnaast is opgenomen dat de bijdrage verminderd moet worden met overschotten of tekorten van het fonds. Dit betekent dat, indien het saldo van het eigen vermogen aan het einde van de looptijd van het fonds negatief is, deze in eerste instantie wordt verrekend met de achtergestelde NWF lening. Een eventueel positief saldo komt ook ten gunste van deze lening. Hierdoor wordt het resultaat uit subsidie activiteiten direct verrekend met de NWF lening tot cumulatief maximaal de oorspronkelijke storting van het NWF (op dit moment 12,5 miljoen euro). Eventuele kredietverliezen zullen leiden tot een negatief resultaat welke verrekend kan worden met de achtergestelde lening.

8. Voorzieningen

Rentedekkingsfonds Rijk

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2022	31 december 2021
Beginstand		
Storting	283	
Vrijval	-2	
Stand per ultimo	281	

De voorziening bestaat uit rentekortingen op de Energiebespaarleningen met 0% rente. De storting betreft een herallocatie vanuit de DAEB-subsidie. De vrijval wordt toegevoegd aan het resultaat voor de duur van de Energiebespaarlening.

Rentedekkingsfonds regionale variant

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2022	31 december 2021
Beginstand		
Storting	16	
Vrijval	-1	
Stand per ultimo	15	

De voorziening bestaat uit rentekortingen op de Energiebespaarleningen van enkele provincies en gemeenten. Aan inwoners van de betreffende provincie of gemeente wordt rentekorting verleend. De vrijval wordt toegevoegd aan het resultaat voor de duur van de Energiebespaarlening.

9. Achtergestelde lening NWF

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2022	31 december 2021
Beginstand	25.500	-
Storting	12.000	25.500
Stand per ultimo	37.500	25.500

Achtergestelde lening het Nationaal Warmtefonds 2

In 2020 heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken een nieuwe achtergestelde lening van vijftig miljoen euro aan het NWF toegekend. Deze subsidie is bedoeld voor het Nationaal WarmtefondsNWF 2. Van de lening is in 2020 tien miljoen euro gestort en in 2021 24 miljoen euro. Het restant is in 2022 gestort. Van de lening van vijftig miljoen euro is 12,5 miljoen euro aangevraagd als DAEB-subsidie. Het restant van 37,5 miljoen euro is toegekend voor de financiering van het fonds en voor eventuele kredietverliezen. De lening heeft de volgende voorwaarden:

- Terugbetaling vindt uiterlijk plaats op 31 december 2051;
- Het terug te betalen bedrag wordt verhoogd/verlaagd naar rato van het eindresultaat van het NWF 2;
- De lening vermindert met de compensatie gegeven voor de DAEB-activiteiten in het NWF 2 (voor zover deze niet worden gedekt uit de rente inkomsten) en de defaults uit het NWF 2;
- Over de uitstaande bedragen wordt geen rente vergoed.

De lening is onder dezelfde voorwaarden als het NWF heeft ontvangen van het ministerie van Binnenlandse Zaken doorgezet aan het NWF 2. Het NWF 2 neemt alle aan de achtergestelde lening/subsidie gestelde verplichtingen op zich. De terugbetaling van deze achtergestelde lening/subsidie wordt verhoogd of verlaagd met het resultaat van het fonds. De daadwerkelijke uitbetaling van de ontvangen vijftig miljoen euro zal plaatsvinden op basis van de liquiditeitsbehoefte van het NWF 2.

De lening wordt gewaardeerd op de nominale waarde en wordt vermindert met het resultaat van het fonds tot maximaal de nominale waarde.

DAEB -Subsidie

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2022	31 december 2021
Beginstand	7.477	-
Ontvangen subsidie	4.000	8.500
Besteding	-1.151	-1.023
Stand per ultimo	10.326	7.477

Een deel van de subsidie van het ministerie is geclassificeerd voor de compensatie van de DAEB-kosten.

In 2022 is 868.000 euro aan kosten in mindering gebracht op de subsidie. Dit heeft betrekking op 541.000 euro aan voorbereidingskosten (zie voor meer details punt 14 van de toelichting op de opstartkosten) en 328.000 euro aan kosten voor niet gedekte kosten (exploitatie-subsidie). Daarnaast is 282.000 euro van de subsidie overgeboekt naar het rentedekkingsfonds ter dekking van de toegekende rentekorting.

10. Overige schulden en overlopende passiva

(bedrag x 1.000 euro)	31 december 2022	31 december 2021
Bouwdepot	1.837	-
Crediteuren	-	-
Nog te ontvangen facturen	14	994
Overige kosten	26	9
Stand per ultimo	1.877	1.003

Het grootste deel van de overige schulden hebben betrekking op het nog niet uitgekeerde deel van het bouwdepot.

3.6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Onderhanden aanvragen

Onderhanden werk	31 december 2022		31 december 2021	
	aantal	(bedragen x 1.000 euro)	aantal	(bedragen x 1.000 euro)
Ingediende aanvragen (VvE)	8	336.000		
Uitgebrachte offertes	239	1.947.000	1	20
Stand per ultimo	247	2.283.000	1	20

Kredietfaciliteit

Het fonds wordt voornamelijk voor 100% gefinancierd met middelen die via het NWF beschikbaar zijn gesteld aan het fonds. Aangezien het NWF 2 nog niet kan schatkistbankieren, zijn de overtollige liquiditeiten nog niet vanuit het NWF doorgezeten aan het NWF 2. Het NWF houdt deze middelen bij de schatkist beschikbaar.

Faciliteiten (bedrag in 1 miljoen euro)		Rente type	Hoofdsom	Uitbetaald aan NWF	Uitbetaald aan NWF 2	Beschikbaar
De Nederlandse staat (subsidie) via NWF	Tranche 1		12,5	12,5	2,0	10,5
De Nederlandse staat (lening) via NWF	Tranche 1	Rentevrij	37,5	37,5	1,0	36,5
De Nederlandse staat (subsidie)	Tranche 2		55,0			55,0
De Nederlandse staat (lening)	Tranche 2	Rentevrij	130,0			130,0
Totaal			235,0	50,0	3,0	232,0

Lopende juridische zaken

Er zijn geen lopende juridische zaken

3.7 Toelichting resultatenrekening

11. Rentebaten

De rentebaten hebben betrekking op de ontvangen rente op de Energiebespaarleningen 75+ met in aftrek de vergoede rente op het bouwdepot. Voor zover er een rente wordt gerekend op de lening. De Energiebespaarleningen Combi en de Energiebespaarhypotheke kennen de eerste jaren geen renteverplichting. De rentederving op deze leningen wordt gedekt uit de subsidiebijdrage van BZK. Rentebaten zijn er op de reguliere Energiebespaarleningen, de rentebaten zijn op dit moment nog zeer beperkt.

12. Subsidiebaten

In de subsidiebeschikking van het BZK aan het NWF is opgenomen dat eventuele DAEB-kosten in mindering gebracht kunnen worden op de subsidie. De DAEB-kosten zijn de kosten voor zover deze niet gedekt worden door eventuele rentebaten. De kosten die in mindering gebracht kunnen worden op de DAEB-classificatie zijn hierdoor opgenomen als subsidiebaten. Hierbij is een uitsplitsing gemaakt in opstartkosten en een exploitatiebijdrage.

13. Lasten fondsbeheer/ondersteuning

In 2022 is er nog gewerkt aan de verdere implementatie van het fonds. Vanaf juli is het fonds operationeel en zijn op basis van de vastgestelde toerekening kosten toegerekend aan het Nationaal Warmtefonds 2. Aangezien er in de toerekening wordt uitgegaan van enkele basiskosten zijn de kosten in verhouding relatief hoog, maar wel representatief voor de werkzaamheden die worden uitgevoerd.

14. Overige lasten

De overige kosten hebben betrekking op:

- Kosten die zijn gemaakt voor bestuur, raad van toezicht en verzekeringen (7.000 euro excl. btw);
- Kosten voor kadaster, BKR etc. (8.000 euro excl. btw);
- Marketing kosten (56.000 euro excl. btw);
- Accountantskosten (16.000 euro excl. btw);
- Overige kosten (2.000 euro) excl. btw);
- Renteopbrengsten (3.000 euro positief).

15. Opstartkosten

In 2022 zijn er diverse kosten gemaakt om de livegang van het fonds mogelijk te maken. Deze kosten hebben betrekking op:

Onderdeel (x 1- euro)	2022	2021
Inrichting van het IT-systeem	128.000	91.000
Implementatie kosten service organisaties	260.000	375.000
Implementatie vergoeding bestuur	-	45.000
Opzetten nieuwe stichting + aanvraag AFM vergunning	-	198.000
Begeleiding pilot gemeente	12.000	30.000
Marketingkosten	32.000	-
Juridische kosten	10.000	
Totaal excl. BTW	442.000	740.000
BTW	93.000	155.000
Totaal incl. btw	535.000	895.000

Alle kosten hebben betrekking op de implementatie en worden in mindering gebracht (incl. btw) op het budget van 2,1 miljoen euro dat als deelbudget vanuit de subsidiebeschikking beschikbaar is gesteld.

16. Kosten derden (notaris, taxatie, e.d.)

In het investeringsreglement en de productvoorwaarden is opgenomen dat eventuele kosten die de klant maakt voor het afsluiten van de Energiebespaarhypotheek door het NWF 2 vergoed zullen worden. Er zijn nog geen kosten op geboekt.

17. Niet verrekenbare BTW

De kosten voor het fondsmanagement en de kosten onder de overige lasten zijn grotendeels belast met BTW. Aangezien de BTW voor het NWF 2 kostprijsverhogend is, zijn de BTW kosten als last opgenomen en apart weergegeven als niet verrekenbare BTW.

18. Kredietverliezen

Er zijn nog geen kredietverliezen geregistreerd. Wel is uit voorzichtigheid een voorziening getroffen voor 100% van de combinatieleningen. Zie ook de toelichting bij de leningen.

3.8 WNT-verantwoording

Het NWF verricht de uitbetalingen aan de functionarissen. Daarom zijn de bezoldigings-gegevens van het bestuur en de raad van toezicht opgenomen in de jaarrekening van het NWF bij de toelichting op de staat van baten en lasten. In NWF 2 vindt geen separate verantwoording plaats.

3.9 Gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden die invloed hebben op het vermogen of resultaat van de stichting die vermeld zouden moeten worden in de jaarstukken.

In de niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn de in 2023 verwachte ontwikkelingen opgenomen.

4. OVERIGE GEGEVENS

4.1 Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

In de beschikking van het Ministerie van BZK is opgenomen dat het resultaat aan het eind van de looptijd van het fonds ten gunste komt aan de Staat der Nederlanden. Het jaarrekeningresultaat is op basis van deze bepaling toegevoegd aan het vermogen van de stichting welke bij liquidatie van het fonds wordt gesaldeerd met de achtergestelde lening.

Utrecht, 21 april 2023

Bestuur

E.J.G.V. (Ernst Jan) Boers
Voorzitter

F.B. (Frans) Overdijk
Treasurer

M. (Maartje) Brans
Lid

5. CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Stichting Nationaal Warmtefonds 2

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Nationaal Warmtefonds 2 te 's- Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door Stichting Nationaal Warmtefonds 2 gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in het hoofdstuk 3.4 'Waarderingsgrondslagen' van deze jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de winst-en-verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nationaal Warmtefonds 2 zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die onder andere bestaat uit het verslag van het bestuur en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van het bestuur de overige gegevens.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op de door Stichting Nationaal Warmtefonds 2 gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in het hoofdstuk 3.4. 'Waarderingsgrondslagen' in deze jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor het bestuur van Stichting Nationaal Warmtefonds 2 en het ministerie van BZK. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur van Stichting Nationaal Warmtefonds 2 en het ministerie van BZK, en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in het hoofdstuk 3.4. 'Waarderingsgrondslagen'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde grondslagen moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 28 april 2023
Mazars N.V.

Origineel was getekend door: J.C. van Oldenbeek MSc RA